

REISGENOOTEN.

Van rennen was vooreerst geen spraak op de *Werra*-baan. Hijgend en kugchend kroop de salamander tegen de rotsen op, al hooger en hooger, *en zigzag* zich wringend, omdat het regte pad hem toch al te steil was.

Had straks, aan 't station, *Eisenach* zich bescheiden verscholen, nu konden wij 't van onze hoogte geheel overzien, zoo als 't daar schilderachtig ligt aan de westelijke helling van het Thüringer woud, die een uur drie, vier verder in het *Werra*-dal uitloopt. De meeste huizen liggen in de laagte, enkele slechts zijn tegen de hoogte opgeklauterd, *kleinstädtisch* nieuwsgierig of de wereld nog grooter is. Klein — nog geen twaalfduizend inwoners telt het —, ziet het stadje er zindelijk uit, en de huizen zijn net; grootsche gebouwen heeft het niet aan te wijzen; maar aan zijn *Wartburg* heeft het ook genoeg. Zijn geschiedenis verliest zich in het nevelig rijk der legende. In den tijd der volksverhuizing reeds zou hier een beroemde stad gestaan hebben, *Yssenacha* of *Ysenac* geheeten naar 't ijzer, dat er werd bewerkt. Günther, Chrimhild's vader, zou hier geheerscht hebben, en men roemt koning Etzel's schitterenden landdag, waarop het verbond met de duitsche vorsten werd hernieuwd. Een bloedige Hunnenslag moet hier onder hertog Burkard geleverd zijn.

In de 10de eeuw had het stadje, van de Hongaren wil men, weder zóóveel geleden, dat de bewoners elders, te *Ruhla* wordt gezegd, een wijkplaats zochten. Eerst na anderhalve eeuw, 1070—73, werd *Eisenach* door Lodewijk den Saliër weêr opgebouwd, meer naar het zuidwesten. In de 13de eeuw spreekt de kronijk van een „Eisenachschen” oorlog. In de 14de stonden de burgers aan 's keizers zijde, tegenover den landgraaf, belegerden de *Wartburg*; maar in den regel was het stedeke trouw aan zijn landsheer, hoe vaak 't ook van vorsten wisselen moest.